

MỘT SỐ ĐIỂM MỚI VỀ TIẾP CÔNG DÂN
THEO LUẬT SỐ 136/2025/QH15 SỬA ĐỔI, BỔ SUNG MỘT SỐ ĐIỀU
CỦA LUẬT TIẾP CÔNG DÂN, LUẬT KHIẾU NẠI, LUẬT TỔ CÁO

(Có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/7/2026)

Ngày 10/12/2025, tại Kỳ họp thứ 10, Quốc hội khóa XV đã thông qua Luật số 136/2025/QH15 sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tiếp công dân, Luật Khiếu nại và Luật Tố cáo, có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2026.

Việc ban hành Luật này nhằm kịp thời thể chế hóa các chủ trương của Đảng về sắp xếp tổ chức bộ máy tinh gọn, hiệu lực; đặc biệt là thực hiện mô hình chính quyền địa phương 02 cấp và kiện toàn hệ thống cơ quan thanh tra. Đồng thời, những sửa đổi tại Điều 1 đối với Luật Tiếp công dân năm 2013 sẽ giúp khắc phục các hạn chế hiện hữu, bám sát yêu cầu thực tiễn trong tình hình mới. Những nội dung sửa đổi, bổ sung trọng tâm bao gồm

1. Về hình thức tiếp công dân

Luật số 136/2025/QH15 bổ sung quy định về hình thức tiếp công dân trực tuyến (Điều 3a) bên cạnh tiếp công dân trực tiếp, đồng thời giao Chính phủ quy định việc tiếp công dân trực tuyến.

Nhằm thể chế hóa Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 và Kết luận số 107-KL/TW ngày 24/12/2024 của Bộ Chính trị, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi hơn cho người dân trong việc phản ánh, kiến nghị, khiếu nại, tố cáo, nhất là đối với những trường hợp ở xa, khó khăn trong đi lại hoặc không có điều kiện đến trực tiếp cơ quan có thẩm quyền. Quy định này thể hiện bước tiến mới trong cải cách thủ tục hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động quản lý nhà nước.

2. Về tiếp công dân ở cấp xã

Để phù hợp với mô hình tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp và đáp ứng yêu cầu từ thực tiễn, Luật số 136/2025/QH15 đã bổ sung và điều chỉnh nhiều nhiệm vụ quan trọng đối với Chủ tịch Ủy ban nhân dân (UBND) cấp xã.

Điểm nổi bật nhất chính là sự thay đổi về tần suất tiếp công dân định kỳ của người đứng đầu: Luật mới quy định Chủ tịch UBND cấp xã trực tiếp tiếp công dân tại địa điểm tiếp công dân ít nhất 02 ngày trong 01 tháng (điểm c khoản 2 Điều 15). So với quy định cũ tại Luật Tiếp công dân năm 2013 là tiếp ít nhất 01 ngày trong 01 tuần, sự điều chỉnh này mang tính đột phá và sát thực tế hơn. Đặc biệt, trong bối cảnh khối lượng công việc giải quyết tại chính quyền cấp xã hiện nay ngày càng lớn và phức tạp, việc thay đổi tần suất này giúp tạo sự linh hoạt, chủ động cho lãnh đạo cơ sở trong việc sắp xếp, điều hành bộ máy mà vẫn đảm bảo tính sâu sát và trách nhiệm đối với công tác tiếp dân.

Bên cạnh đó, Luật cũng hoàn thiện các quy định hỗ trợ để nâng cao hiệu quả công tác này tại cấp xã:

Mở rộng địa điểm tiếp dân: Chủ tịch UBND cấp xã được quyền quyết định bố trí địa điểm tiếp công dân ngoài Trụ sở UBND xã để thuận tiện hơn cho người dân (khoản 1 Điều 15).

Hoàn thiện cơ chế vận hành: Chủ tịch UBND cấp xã có nhiệm vụ ban hành cả nội quy và quy chế tiếp công dân (điểm a khoản 2 Điều 15) để phân định rõ quy trình phối hợp nội bộ; Luật cho phép Chủ tịch UBND cấp xã giao cho đơn vị phù hợp thực hiện nhiệm vụ tham mưu, giúp việc trong việc tiếp nhận, phân loại và xử lý đơn thư (khoản 3 Điều 15).

Những quy định mới này không chỉ bảo đảm tính đồng bộ với Quy định số 11-QĐi/TW của Bộ Chính trị về trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy trong việc tiếp dân, mà còn tháo gỡ áp lực công việc cho chính quyền cấp xã, giúp người đứng đầu có điều kiện tập trung chỉ đạo, giải quyết dứt điểm các khiếu nại, tố cáo ngay từ cơ sở.

3. Về tiếp công dân tại cơ quan hành chính nhà nước

Để đồng bộ với Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2025, Luật Thanh tra năm 2025, phù hợp với việc sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, Luật số 136/2025/QH15 bổ sung quy định: Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam giao cơ quan thanh tra bố trí công chức làm công tác tiếp công dân; Bộ không có Thanh tra Bộ giao đơn vị phù hợp bố trí công chức làm công tác tiếp công dân; cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh giao đơn vị phù hợp trực thuộc bố trí công chức làm công tác tiếp công dân (khoản 1, khoản 2 Điều 16).

Luật số 136/2025/QH15 cũng bổ sung quy định các cơ quan phối hợp tiếp công dân đã tham gia tiếp công dân thường xuyên tại Trụ sở tiếp công dân ở trung ương, Trụ sở tiếp công dân cấp tỉnh thì không bố trí tiếp công dân thường xuyên tại cơ quan mình (khoản 3 Điều 16).

4. Về quyền và nghĩa vụ của người đến khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh

Để bảo đảm phù hợp thực tế và tránh trường hợp mạo danh, lợi dụng, Luật số 136/2025/QH15 sửa đổi, hoàn thiện quy định người khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh khi đến nơi tiếp công dân có nghĩa vụ “nêu rõ họ tên, địa chỉ, số căn cước, giấy chứng nhận căn cước hoặc số định danh cá nhân hoặc số hộ chiếu; trường hợp được người khiếu nại ủy quyền thì phải có văn bản ủy quyền hợp pháp” (điểm a khoản 2 Điều 7); đồng thời sửa đổi, hoàn thiện quy định tại khoản 2 Điều 8, khoản 1 Điều 25 để đồng bộ với quy định tại điểm a khoản 2 Điều 7.

5. Về tiếp công dân của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp

Luật số 136/2025/QH15 sửa đổi, hoàn thiện quy định về địa điểm tiếp công dân của đại biểu Hội đồng nhân dân cấp xã tại khoản 1 Điều 22 để đồng bộ với quy định tại Điều 15, theo đó, đại biểu Hội đồng nhân dân cấp xã thực hiện việc tiếp công dân tại địa điểm tiếp công dân cấp xã; Sửa đổi quy định trách nhiệm của Thường trực Hội đồng nhân dân cấp tỉnh, cấp xã trong việc tổ chức công tác tiếp công dân của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân cấp mình và trực tiếp tiếp công dân thuộc trách nhiệm của Hội đồng nhân dân cùng cấp tại khoản 2 Điều 22 để đồng bộ với quy định tại Luật Tổ chức chính quyền địa phương và các quy định pháp luật có liên quan.

6. Về việc phân loại, chuyển nội dung khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh đến cơ quan, người có thẩm quyền thụ lý, giải quyết

Luật số 136/2025/QH15 sửa đổi, hoàn thiện quy định trường hợp khiếu nại, tố cáo không thuộc thẩm quyền giải quyết của cơ quan, tổ chức, đơn vị mình thì hướng dẫn hoặc chuyển đơn đến cơ quan, tổ chức, đơn vị, người có thẩm quyền giải quyết khiếu nại, tố cáo (điểm b khoản 1 Điều 26).

7. Về điều kiện bảo đảm cho hoạt động tiếp công dân

Luật số 136/2025/QH15 sửa đổi, hoàn thiện quy định về ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số, xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về tiếp công dân, xử lý đơn, giải quyết khiếu nại, tố cáo để phục vụ công tác tiếp công dân, xử lý đơn, giải quyết khiếu nại, tố cáo. Bên cạnh công nghệ, Nhà nước còn cam kết bảo đảm về kinh phí, cơ sở vật chất và nhân lực cho hoạt động tiếp công dân (khoản 1 Điều 33).

8. Bãi bỏ một số quy định, cụm từ

Bên cạnh đó, để phù hợp với mô hình tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp, Luật số 136/2025/QH15 đã bãi bỏ quy định tiếp công dân tại Trụ sở tiếp công dân cấp huyện (Điều 13); lược bỏ các điểm, khoản có liên quan đến việc tiếp công dân tại cấp huyện như: Trách nhiệm tiếp công dân của cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh (điểm d khoản 1 Điều 4); Trụ sở tiếp công dân ở quận, huyện, thành phố, thị xã thuộc tỉnh (điểm c khoản 2 Điều 10); Ban tiếp công dân cấp huyện (khoản 3 Điều 14, khoản 1 Điều 24); Niêm yết công khai lịch tiếp công dân tại nơi tiếp công dân của Hội đồng nhân dân cấp huyện (khoản 3 Điều 24).